

Protokoll Landsbyggsnätverkets styrgrupp 2022-11-22 – 2022-11-23

Tid: 13.30-17.30, 09.15-13.30

Plats: Gimo Herrgård/Ulltuna

Närvarande: Jan Cedervärn, Jordbruksverket
Eva Engström, Länsstyrelserna
Sofia Björnsson, LRF
Thomas Norrby, SLU
Tore Johnsson, SFPO
John Gambe, Lokalt ledd utveckling FOG
Christina Milén Jacobsson, Hushållningssällskapets Förbund
Lovisa Westling, LUS
Irene Oskarsson, Hela Sverige ska leva
Ewa Engdahl, Coompanion

Övriga: Maria Ahlsved, Näringsdepartementet (end 22/11)
Lena Callisen, Förvaltningsmyndigheten Jordbruksverket
Magnus Melander, Jordbruksverket

På distans del av 22/11 Wilhelm Wojtasik, Näringsdepartementet
Isabella Löb, Näringsdepartementet
Mathias Mellgren, Företagarna
Per Johansson, Tillväxtverket
Wenche Hansen, Matfiskodlarna
Mathias Mellgren Helge, Företagarna

Från kansliet: Maria Gustafsson
Veronica Andrén
Ulrika Holmgren

Från ny styrgrupp som formellt tjänstgör från och med 2023
Ronja Björkqvist, LRF
Svante Kaijser,
Teija Aho, SFPO

Nina Elmsjö, Länsstyrelserna
Louise Karlberg, Naturskyddsföreningen (end 23/11)
Tjitte de Vries, Jordbruksverket

Ej närvarande: Marianne Wetterin, Naturvårdsverket
Annelie Gunnars, Naturbruksskolornas förening
Caroline Waldheim, Svenska Fotbollförbundet
Louise Karlberg, Naturskyddsföreningen
Åza Rydén, ESF-rådet
Håkan Schröder, SLU
Fredrik Rangstedt, Naturvårdsverket

1. Mötets öppnande

Jan Cedervärn öppnade mötet och hälsade deltagarna välkomna.

2. Sekreterare

Ulrika Holmgren utsågs till sekreterare för mötet.

3. Justerare

John Gambe utsågs till att justera dagens protokoll.

4. Föregående protokoll

Styrgruppen beslutade

att godkänna föregående protokoll och lägga det till handlingarna.

5. Lägesrapport

Ulrika Holmgren inledde med att informera styrgruppen att Julia Löf från EU-stödsavdelningen kommer arbeta deltid på Landsbygdsnätverkets kansli bland annat med Ung inkludering och Hållbara gröna näringar.

September-oktober har Landsbygdsnätverket genomfört många aktiviteter. 29 september genomförde Gröna kluster ett fysiskt möte. 15 kluster fanns representerade. 19-21 oktober deltog EIP/AKIS på Elmia lantbruk. 17 EIP-projekt presenterades på stora scenen. 20 oktober genomfördes Offentliga måltidens dag tillsammans med 166 kommuner och 8 regioner. 18-19 oktober arrangerades den nationella Leaderträffen med 200 deltagare, 44 leaderområden och ett 30-tal organisationer. Fiske-vattenbruk har arrangerat webinarium, Miljö-klimatgruppen har tagit fram artiklar och Hållbara gröna näringar en podd.

Styrgruppen beslutade

att godkänna lägesrapporten

6. Fördjupad lägesrapport om Landsbygdskommunikatörerna.

Ingrid Whitelock och Sara Uddemar berättade om Landsbygdskommunikatörerna. Över 250 personer har anmält sig till gruppen, som hittills genomfört fyra digitala träffar med 113 deltagare i snitt per träff samt en fysisk träff med 123 deltagare. Gruppen även engagerat medlemsorganisationer som tidigare varit passiva. Nu arbetar de med att ta fram en film. Målet är att förändra bilden av EU-stöden och att visa den breda nytta som tillfaller samhället. Målgruppen är stadsbon 25-35 år och fokus är matproduktion, klimat, djurvälstånd och innovation. Medlemmar kan exempelvis sprida filmen i sociala medier tillsammans med egna exempel under en gemensam hashtag. Styrgruppen ställde frågor om motiv till val av målgrupp, samt val av fokus för filmen. Ingrid och Sara svarade att samordnande gruppen för Landsbygdskommunikatörerna tagit fram val av målgrupp och fokus tillsammans med Jordbruksverkets kommunikationsenhet.

7. Ekonomisk lägesrapport

Ulrika Holmgren rapporterade att pandemiåret 2021 har inneburit lägre kostnader. Arbetsgruppen Miljö och klimat ligger 36% under budget och tror inte att de kommer att förbruka hela sin budget. Leader kommer troligtvis ta hela sin budget i anspråk. För utmaningsdrivna processer är hela beloppet är uppbokad men det finns en viss osäkerhet om allt kommer att faktureras. MatTanken har ungefär 5 miljoner kvar till kommande år. Innovationsfrämjande i landsbygder kommer inte förbruka hela sin budget. Övriga arbetsgrupper har i stort sett bokad upp resterande medel för genomförande i år eller i början av nästa år.

Styrgruppen beslutade

att godkänna den ekonomiska lägesrapporten

8. Nya medlemmar

Ulrika Holmgren informerade att Svenska Vallföreningen har ansökt om medlemskap. Kansliet föreslår bifall eftersom organisationen kan förmedla vallens fördelar både ur forskaren samt lantbrukarens perspektiv, vilket uppfyller villkoren för medlemskap. Styrgruppen ställde frågor om medlemmar kan ansöka om förnyat medlemskap. Maria Gustafsson svarade att detta beslutar Jordbruksverkets generaldirektör tillsammans med ny styrgrupp. Det finns ett förslag att nuvarande medlemmar ska kunna begära förnyat medlemskap.

Styrgruppen beslutade

att bevilja Svenska Vallföreningen medlemskap i Landsbygdsnätverket.

9. Information från Näringsdepartementet och Förvaltningsmyndigheten

Näringsdepartementet

Willhelm Wojtasik berättade att kommissionen godkände den strategiska planen den 28 oktober och att den omfattar 60 miljarder kronor, varav 15 miljarder i svensk finansiering. Flera åtgärder för landsbygdsutveckling flyttar till nationella åtgärder. Kvar är Leader, generationsskifte och djurvälstånd. Jordbruksverket kommer inom kort få ett uppdrag att inrätta ett nationellt nätverk för den gemensamma jordbrukspolitiken. Den kommande styrgruppen får bestämma vilket namn de vill kommunicera utåt. Viktigaste är att det ska vara ett öppet nätverk med koppling till politiken etc.

Maria Ahlsved informerade om att den nya regeringen bildar ett nytt departement för frågor om landsbygd, jordbruk, fiske och infrastruktur och ett klimat- och näringsdepartement. I budgeten som offentliggjordes den 7 november presenterade regeringen satsningar på landsbygder. Viltskadeanslaget har förstärkts, mer än det som fanns i Landsbygdsprogrammet.

Styrgruppen kommenterade att gleshet missgynnas liksom bredbandsföreningar.

Isabella Lööb berättade att regeringen för några veckor sedan beslutade om förordning för havs- fiskeri och vattenbruksprogrammet. Jordbruksverket är

förvaltande myndighet och öppnar för ansökningar 1/12. Ansökningar prövas av Jordbruksverket, Länsstyrelser eller HAV. Ny Övervakningskommitté har bildats med fler ledamöter än sist. Sammansättning finns på regeringens hemsida. Landsbygdsnätverket har en representant. ÖK:s första möte hölls förra veckan. Nästa möte hålls 9-10 maj.

Maria Ahlsved fortsatte med att berätta om Brexitjusteringsreserven som innebär att företag kan få stöd för ökade kostnader till följd av brexit exempelvis inkomstbortfall. Regeringen har tillsatt en utredare som ska se över regelverket och få till stånd en sammanhållen lagstiftning som ska främja konkurrenskraftigt vattenbruk. Utredningen ska redovisas 1/7.

Styrgruppen frågar om status för kommissionens action plan för social economy. Maria Ahlsved tar med sig frågan.

Jordbruksverket

Lena Callisen rapporterar:

Havs-, fiskeri och vattenbruksprogrammet

Nytt program öppnar för ansökningar 1 december. Det innehåller medel på totalt 2,14 miljarder kr. Övervakningskommittén hade sitt första möte förra veckan och pratade då om både det nya och det gamla programmet. Det gamla programmet är nästan klart. Det återstår utbetalningar kommande år, och det kan komma återflöden men Jordbruksverket tror att nyttjandet av programbudget går mot 90-95%. Kommissionen anser att det är ett bra resultat. Den nationella handlingsplanen och föreskriften för det nya programmet är beslutad och allt ser ut att rulla igång enligt plan med IT-system, rutiner, utbildningar mm.

Landsbygdsprogrammet

Enligt senaste lägesrapporten är 91% av budgeten för projekt- och företagsstöd beviljad och 63% utbetald. De stöd som även finns i strategisk plan (SP) kommer att stänga för ansökan 31 december, förutom Leader som löper parallellt. Stöd som inte finns i SP kommer att vara öppna ytterligare ett år. Jordbruksverket jobbar tillsammans med stödmyndigheterna för att se över budget och fördela om för att kunna öka nyttjandet. För stöden som stängs är sista dag att besluta om ärenden den 31 december 2023. Vissa stöd ska fortsätta vara öppna för ansökan fram till 31 december 2023. Sista dag att besluta om ärenden inom dessa stöd är 31 mars 2024. Ändringsbeslut kommer att kunna fattas även efter detta datum. Utbetalningar kan göras fram till 2025. För jordbrukarstöden betalas medlen ut enligt plan under hösten. Idag är 97 % av den totala budgeten utbetald.

Strategisk plan

Det pågår intensiva förberedelser för att kunna öppna så snart vi har regelverk på plats. Enligt plan blir detta 3 januari för projekt- och investeringsstöd samt enligt beslutad utbetalningsplan för jordbrukarstöden. Mycket behöver bli klart exempelvis regelverk, IT-system, information och rutiner.

Första mötet med övervakningskommittén blir på fredag där bland annat urvalskriterier för projekt och investeringsstöd ska diskuteras.

Förberedelse pågår vad gäller fördelning av budget för stöd till stödmyndigheterna. Vi har tagit in synpunkter på förslag på fördelningsnycklar från stödmyndigheterna samt haft ytterligare avstämningar. Vi ser att vi har ett

gemensamt ansvar för måluppfyllelse och kommer jobba tillsammans med det under perioden. Även förberedelserna för nya Leaderområden går enligt plan och vi planerar att fatta startbeslut i januari.

Övrigt arbete på Jordbruksverket

Inför ordförandeskapet bistår Jordbruksverket regeringskansliet. Kommer hålla aktiviteter, möten och rådsförhandlingar bland annat på jordbruksstatistikområdet samt för landsbyggsdirektörer.

10. Workshop om aktivitetsplan 2023-2024

Workshopen genomfördes den 22/11 kl 16-17.30 samt 23/11 kl 09-12

Se separat dokumentation.

11. Avslutning

Jan Cedervärn tackade deltagarna samt avgående styrgruppsledamöter och avslutade mötet.

Ulrika Holmgren
Sekreterare

John Gambe
Justerare